

Promo-LEX recomandă autorităților să penalizeze prin amenzi partidele politice care își ascund adevărații finanțatori



Asociația Promo-LEX în colaborare cu Fundația Stefan Batory (Polonia), au prezentat la 7 mai curent, în cadrul

unui atelier de discuții, o expres-analiză cu 15 recomandări privind legea finanțării partidelor politice și a campaniei electorale, adoptată recent.

Promo-LEX a inclus în analiză recomandări ce țin de transparența, controlul și sancțiunile pentru încălcarea regulilor de finanțare a partidelor politice și a campaniilor electorale și sunt elaborate în baza Legii nr. 36 din 9 aprilie 2015, prin care a fost modificat Codul Electoral, Codul Penal, Codul Contravențional și Legea nr. 294 privind partidele politice.

În cadrul atelierului de discuții, Alexandru Postică, director

de Program Promo-LEX, a menționat că autoritățile trebuie să atragă atenția, în special, asupra fluxurilor financiare care, deseori sunt camuflate: „Legea 36 este un pas înainte, dar sunt anumite aspecte care trebuie îmbunătățite. Aș vedea necesitatea ca partidele politice să poarte responsabilitate contravențională prin amenzi pentru încălcarea legislației. Asociația Promo-LEX va analiza pe parcurs regulamentele următoare în ceea ce privește rapoartele financiare ale partidelor și va veni cu sesizări”.

În anul 2011, în urma rundei a III-a de evaluare „Transparența în finanțarea partidelor politice”, GRECO (Grupul de State contra Corupției) a formulat un șir de recomandări stipulate în Raportul de evaluare a Republicii Moldova. Potrivit Asociației Promo-LEX, aceste recomandări au fost luate în considerație de guvernarea de la Chișinău, însă nu pe deplin.

În acest context, Adam Sawicki, reprezentantul Fundației Stefan Bathory, Polonia, a declarat că experiența țării sale poate fi un exemplu pentru Republica Moldova: „Foarte multe țări încă nu doresc să treacă evaluarea GRECO. Formularul utilizat în Polonia pentru rapoartele financiare este realizat de Ministerul Finanțelor și este similar celui din Republica Moldova. Totodată, țin să menționez că evidența contabilă este stipulată într-o lege separată care este în conformitate cu standardele financiare internaționale. Cred că lipsa de timp este o problema pentru implementarea acestor regulamente”.

Pornind de la recomandările Eforturilor Promo-LEX de monitorizare a alegerilor și a recomandărilor GRECO, scopul expres-analizei este de a oferi o opinie informativă, succintă, cu privire la modificarea cadrului legal de finanțare a partidelor politice și a campaniilor electorale.

În urma elaborării Expres-analizei, Asociația Promo-LEX, recomandă autorităților să atragă atenție, în special, asupra a trei mari probleme:

1. Raportul dintre mecanismele de donare și cotizare către partidele politice nu este delimitat suficient, fapt care ar putea favoriza camuflarea donațiilor. Promo-LEX recomandă autorităților să includă prevederi concrete cu privire la instituirea cotizației.
2. Nu au fost stabilite sancțiunile pecuniare pentru partidele politice, pentru încălcarea regulilor de finanțare. Promo-LEX pledează pentru aplicarea strictă a sancțiunilor contravenționale pecuniare pentru partide care încalcă legislația electorală.
3. Modul de cercetare a contravențiilor și infracțiunilor în domeniul finanțării ilicite a partidelor nu este suficient reglementat. În această Expres-analiză Asociația Promo-LEX propune unele recomandări privind modul de investigare a contravențiilor.

Vezi aici [Expres-analiza](#).

Expres-analiza a fost realizată în cadrul proiectului „Monitorizarea civică a finanțelor concurenților electorali în alegerile parlamentare și locale din perioada 2014-2015” cu susținerea financiară a Fundației Stefan Batory din resursele acordate de Fondul Solidaritate (Polonia).

APEL privind asigurarea libertății presei în regiunea transnistreană

Asociația Promo-LEX își exprimă îngrijorarea privind regresul în domeniul asigurării libertății presei și de exprimare în regiunea transnistreană. Presă liberă, practic, nu există, iar pluralitatea de opinii este sancționată de administrația

secesionistă. Accesul la surse alternative de informații este restricționat de serviciul de securitate.

În 2014-2015 presiunile asupra jurnaliștilor și activiștilor din regiunea transnistreană s-au intensificat. Administrația de la Tiraspol, ignorând normele internaționale, sfidează în continuare dreptul la libera exprimare a populației. Recent, au fost înregistrate mai multe cazuri de intimidare a activiștilor și protestatorilor la manifestațiile pașnice din regiune. Mai mult, jurnalistul Serghei Ilcenco a fost arestat de structurile de forță de la Tiraspol și acuzat de extremism. Momentan, victima este deținută în condiții inumane, lipsită arbitrar de libertate în lipsa unei acuzații clare și temeinice.

În contextul Zilei mondiale a libertății presei, solicităm:

Autorităților constituționale și Organismelor internaționale:

- Să ceară administrației de la Tiraspol respectarea dreptului la libera exprimare în regiunea transnistreană;
- Să ceară administrației de la Tiraspol garanții în domeniul asigurării libertății presei și în vederea protecției jurnaliștilor independenți;
- Să ceară administrației de la Tiraspol eliberarea imediată și necondiționată a jurnalistului Serghei Ilcenco, deținut ilegal în Închisoarea nr.3 orașul Tiraspol;

[Apelul](#) a fost lansat de către Asociația Promo-LEX în cadrul Zilelor Libertății Presei, desfășurate în perioada 4-8 mai 2015 de către organizațiile de media din R. Moldova.

Lista rămâne deschisă pentru toate organizațiile care vor să subsemneze acest APEL. Pentru a subsemna transmiteți un mesaj la adresa de e-mail pr@promolex.md și vă invităm să distribuiți documentul pe pagina dvs. web.

Vă mulțumim pentru implicare.

Peste 1000 de observatori Promo-LEX vor monitoriza Alegerile Locale Generale



Asociația Promo-LEX a făcut public primul Raport de Monitorizare a Alegerilor Locale Generale 2015, lansând totodată

și Efortul de Monitorizare pentru scrutinul din iunie.

Raportul prezentat în cadrul unei conferințe de presă vizează perioada 3 – 29 aprilie 2015, cuprinde sinteza constatărilor observatorilor Promo-LEX, analiza modificărilor cadrului legal și normativ și trasează subiectele care vor constitui prioritățile Efortului de Monitorizare.

Deși perioada pre-electorală a fost marcată de incertitudini privind data organizării alegerilor locale generale și de

modificări operate la Codul Electoral, Parlamentul a stabilit data scrutinului, respectând prevederile legale. “Printre argumentele dezbătute public de către liderii politici a fost necesitatea realizării reformei administrativ teritoriale, în acest context reamintim că la data începerii perioadei electorale în Republica Moldova în continuare avem 266 de localități cu un număr mai mic de 1500 de locuitori, pentru care se vor constitui circumscripții electorale și corespunzător vor fi cheltuiți bani din bugetul de stat”, a subliniat Pavel Postica, șeful Efortului de Monitorizare Promo-LEX.

În rezultatul recomandărilor formulate de către Promo-LEX, Parlamentul a implementat parțial recomandarea privind determinarea unei formule uniforme și constante de stabilire a plafonului mijloacelor financiare ce pot fi virate în fondul electoral. În rezultatul utilizării noii formule, plafonul este în creștere considerabilă, fiind de peste două ori mai mare comparativ cu alegerile precedente din 5 iunie 2011.

Efortul de Monitorizare Promo-LEX recomandă: **Parlamentului R. Moldova** să modifice Codului Electoral prin stabilirea unei date unice a alegerilor locale generale, să implementeze Legea privind organizarea administrativ teritorială, prin reorganizarea la prima etapă a APL de nivel I, care nu întrunesc cel puțin 1500 locuitori. La fel recomandă **Comisiei Electorale Centrale** să instituie un plafon financiar unic pentru toți concurenții electorali, inclusiv partide politice la nivel de circumscripție electorală în care au loc alegerile și să impună detalierea cheltuielilor pe circumscripții în rapoartele financiare ale concurenților electorali delegați de partide și blocuri electorale.

Pe lângă monitorizarea Campaniei Electorale, la scrutinul din iunie 2015, Asociația Promo-LEX va desfășura o Campanie de educație civică și electorală. Campania “**IEȘI la VOT!**” are drept scop promovarea unui vot informat și conștient în rândul alegătorilor. Activități de educație civică vor fi desfășurate

în cel puțin 28 de localități rurale și urbane de pe întreg teritoriul Republicii Moldova (cu excepția regiunii Transnistrene).

Menționăm că, în perioada mai-iunie 2015, Promo-LEX va organiza o serie de Dezbateri Publice Electorale, în cel puțin 10 localități având drept obiectiv promovarea acțiunilor de educație electorală echitabile, echilibrate și imparțiale. Activitățile de educație electorală au scopul de a promova libertatea de exprimare și pluralismul politic în cadrul scrutinului electoral.

Amintim că scopul Efortului de monitorizare este informarea publicului privind desfășurarea campaniei, precum și sporirea încrederii cetățenilor în procesul electoral, contribuirea la asigurarea alegerilor libere și corecte, conform standardelor internaționale și legislației naționale. Promo-LEX rămâne, în continuare, singura organizație neguvernamentală din țară care desfășoară cel mai mare efort de monitorizare, delegând peste 1000 de observatori în toate localitățile din țară.

Varianta electronică a Raportului [aici](#).

Efortul de Monitorizare a Alegerilor Locale Generale 2015 beneficiază de asistență financiară din partea Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID), Consiliul Europei (CE) și asistență tehnică oferită de National Democratic Institute for International Affairs (NDI). Opiniile exprimate în rapoartele publice Promo-LEX aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor.

Pentru informații suplimentare, contactați: Lilia Duca, PR Manager al Efortul de Monitorizare a Alegerilor Locale Generale 2015, Tel: 0 (22) 49 26 84, GSM: (+373) 68 29 46 92, E-mail: lilia.duca@promolex.md

Hărțuirea organizațiilor societății civile s-a intensificat în regiunea transnistreană a Republicii Moldova

La 17 aprilie 2015, Comitetul pentru Securitatea Statului din regiunea transnistreană (KGB-ul local) a publicat o declarație[1] care descrie organizațiile societății civile ce primesc fonduri din străinătate și activează pe teritoriul regiunii Transnistrene ca fiind o amenințare la adresa securității regiunii. Declarația a vizat în special activitățile organizației pentru drepturile omului Promo-LEX și a dezvăluit faptul că autoritățile de facto au inițiat o anchetă penală privind ceea ce KGB-ul numea „o amenințare directă la adresa securității”, adică activitatea Promo-LEX în regiunea Transnistreană, care ar avea scopul „să destabilizeze situația din regiune”.

Promo-LEX este un important ONG independent în domeniul drepturilor omului din Republica Moldova, care activează în toată țara pentru promovarea reformei legislative și apărarea drepturilor omului[2]. Este foarte regretabil faptul că autoritățile *de facto* din regiunea transnistreană consideră activitățile pașnice și legale de susținere și rezolvare a litigiilor drept acțiuni de destabilizare a situației. Promo-LEX activează în parteneriat cu ONG-uri din regiunea transnistrenă pentru a proteja drepturile omului în una din cele mai problematice zone din Europa, deoarece ONG-urile pentru drepturile omului din Moldova nu pot desfășura

activități în regiunea transnistreană, iar activiștilor locali li se interzice de către autoritățile separatiste să coopereze sau să comunice cu ONG-uri aflate în alte părți ale țării.

Presiunile asupra apărătorilor drepturilor omului și activiștilor societății civile din regiunea transnistreană s-au intensificat considerabil începând cu anul 2013. Numeroși reprezentanți ai societății civile și jurnaliști au fost supuși la acțiuni de intimidare și au devenit ținte ale acțiunilor de calomniere ca represalii pentru activitatea de promovare și apărare a drepturilor omului [3]. Proiectele legislative și modificările legilor existente, elaborate de autoritățile transnistrene *de facto* în anul 2014, sunt considerate a fi parte a măsurilor de interzicere a ONG-urilor. Printre aceste inițiative legislative se numără un proiect de lege privind „agenții străini”, adoptat de parlamentul transnistrean *de facto* în noiembrie 2014, dar care nu a intrat încă în vigoare.

Asigurarea eficientă a protecției societății civile în Republica Moldova este extrem de importantă în acest moment, deoarece presiunile tot mai mari asupra ONG-urilor care activează în zone de conflict înghețat, cum este Transnistria, subminează eforturile de monitorizare a dimensiunii umane și situației securității, precum și de prevenire a abuzurilor la adresa drepturilor omului.

Membrii Platformei „Solidaritate Civică” [4] fac apel către toți actorii internaționali, organizațiile interguvernamentale și organele politice să depună eforturi diplomatice active pentru a asigura respectarea drepturilor omului în regiunea transnistreană a Republicii Moldova și reamintesc autorităților *de facto* și *de jure* obligația de a respecta normele internaționale privind drepturile omului, de a asigura securitatea apărătorilor drepturilor omului și de a proteja și facilita dreptul la libertatea de asociere al ONG-urilor, cum ar fi Promo-LEX, care sunt implicate în activități pașnice, legitime și legale privind drepturile omului în

Republica Moldova, inclusiv în regiunea transnistreană.

Facem apel în special la organismele și instituțiile OSCE, inclusiv oficiul OSCE din Republica Moldova, să reacționeze la evoluțiile recente în domeniul drepturilor omului din regiunea transnistreană, în calitatea lor de mediatori ai conflictului, ținând cont de interconexiunea și interdependența dintre securitate și dimensiunile umane.

Vezi Declarația [aici](#).

[1] A se vedea declarația la <http://www.kgb-pmr.com/news/370> (în limba rusă).

[2] Asociația „Promo-Lex” este o organizație a societății civile, cu statut consultativ special la ONU, al cărei scop este progresul democrației în Republica Moldova prin promovarea și apărarea drepturilor omului și monitorizarea proceselor democratice. Promo-Lex activează pe tot teritoriul Moldovei, inclusiv în regiunea transnistreană. Asociația urmărește atent procesul democratic din Republica Moldova și desfășoară misiuni naționale și internaționale de monitorizare a proceselor electorale. Promo-Lex este membru fondator al Platformei „Solidaritatea Civică”. Pentru mai multe informații, vizitați site-ul Asociației: <http://www.promolex.md>.

[3] A se vedea, de exemplu, Transnistria: Concern on the situation of human rights defenders (Transnistria: Îngrijorare privind situația apărătorilor drepturilor omului), <https://www.fidh.org/International-Federation-for-Human-Rights/eastern-europe-central-asia/moldova/16642-transnistria-concern-on-the-situation-of-human-rights-defenders>, și Civil Rights Defenders urges the government of Transnistria to

protect human rights (Apărătorii drepturilor omului cer guvernului din Transnistria să protejeze drepturile omului), <http://www.civilrightsdefenders.org/news/civil-rights-defenders-urges-the-government-of-transnistria-to-protect-human-rights-in-an-open-letter/>.

[4] Platforma „Solidaritatea Civică” este o rețea formată din peste 65 de ONG-uri din domeniul drepturilor omului, din toate statele membre OSCE, creată în 2011. Pentru mai multe informații despre Platforma „Solidaritatea Civică”, vizitați site-ul acesteia: civicsolidarity.org.

Organizațiile societății civile condamnă așa-zisa urmărire penală inițiată împotriva Asociației Promo-LEX

38 de organizații ale societății civile au transmis astăzi un apel autorităților Republicii Moldova, în care semnalează situația fără precedent în care a fost pusă Asociația „Promo-LEX” de către autoritățile din stânga Nistrului și cer asigurarea măsurilor de securitate pentru membrii asociației. Totodată, ONG-urile semnează solicitarea misiunilor diplomatice și organizațiilor internaționale de a interveni către administrația neconstituțională cu cererea de a asigura garanții pentru reprezentanții sectorului asociativ care activează în stânga Nistrului.

Apelul a fost făcut după ce, la 17 aprilie 2015, pretinsul

„comitet pentru securitatea statului” (KGB local) din regiunea transnistreană a publicat o [declarație](#) privind activitatea organizațiilor societății civile din regiunea transnistreană, finanțate de donatorii străini. Pretinsa autoritate califică activitatea unor asemenea organizații ca fiind îndreptate împotriva statalității entității nerecunoscute și ilegale de pe teritoriul Republicii Moldova. Autoritatea a intentat o cauză penală, calificând activitatea Asociației „Promo-LEX” ca fiind îndreptată împotriva „statalității” regiunii nerecunoscute.

Semnatarii apelului subliniază că activitatea Asociației „Promo-LEX” în domeniul drepturilor omului este una notorie, ce a vizat cele mai relevante domenii: dreptul la educație, libertatea și securitatea persoanei, libera circulație, dreptul la proprietate, dreptul la viață, interzicerea torturii și relelor tratamente, dreptul la un proces echitabil, violența în familie, libertatea de asociere, accesul la informație, nediscriminare, asigurarea unor alegeri libere și corecte, ș.a. Activitatea Asociației a demonstrat atât societății din Republica Moldova, cât și comunității internaționale, încălcările grave ale drepturilor și libertăților fundamentale ale omului din regiunea nerecunoscută. Pentru eforturile sale, inclusiv pentru promovarea și apărarea drepturilor omului din regiunea transnistreană, Asociația a fost premiată de instituțiile naționale și internaționale.

Organizațiile semnatare își declară solidaritatea și susținerea Asociației „Promo-LEX” și își exprimă îngrijorarea față de securitatea și integritatea persoanelor care activează în cadrul organizațiilor neguvernamentale care activează în regiunea transnistreană. Semnatarii prezentei declarații solicită:

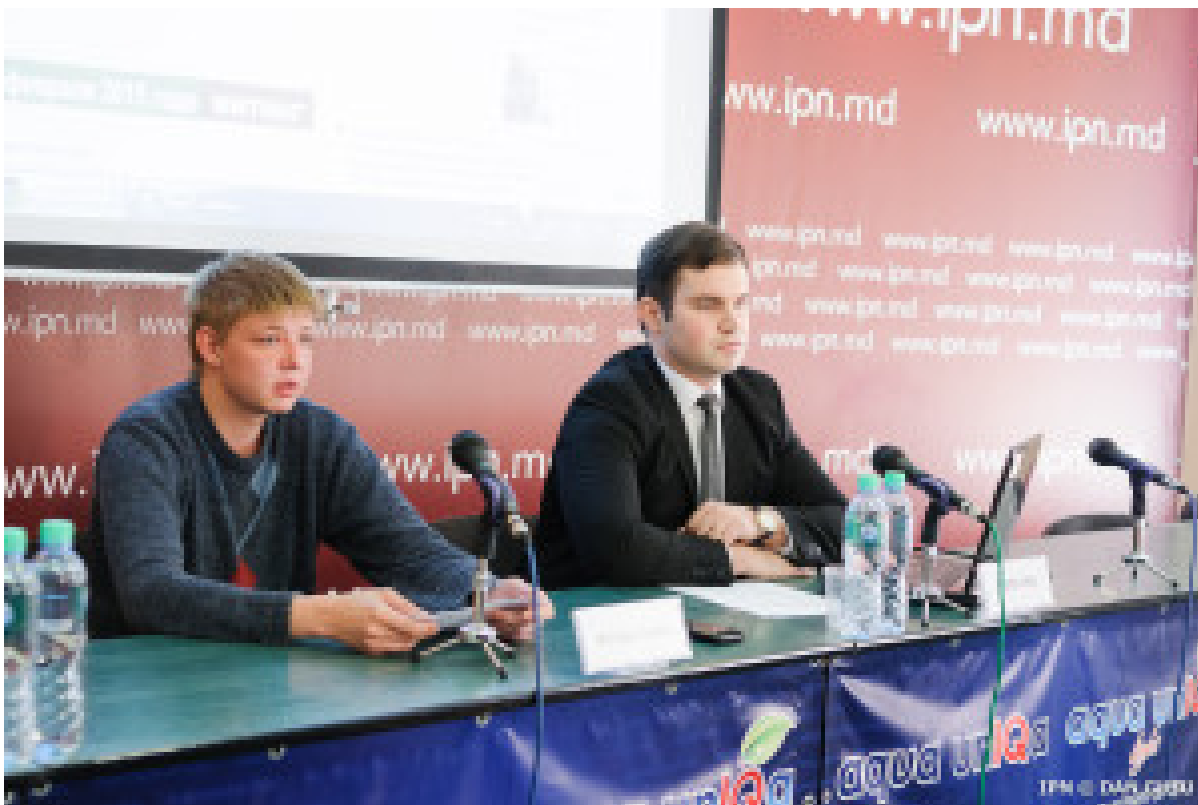
1. Condamnarea publică a acțiunilor administrației neconstituționale săvârșite constant împotriva societății civile din regiune, precum și împotriva

- Asociației „Promo-LEX”;
2. Intervenția urgentă a Misiunii OSCE în Republica Moldova către administrația neconstituțională și solicitarea garanțiilor pentru reprezentanții sectorului asociativ care desfășoară activități în această regiune.
 3. Asigurarea de către autoritățile constituționale a garanțiilor și măsurilor de securitate și protecție, ce se impun în astfel de circumstanțe pentru activitatea obișnuită a echipei Asociației „Promo-LEX”, inclusiv și examinarea posibilității pornirii urmăririi penale sau contravenționale pentru acțiuni de persecutare;
 4. Includerea în mod prioritar a acestui caz excepțional și fără precedent pe agenda negocierilor din formatul 5+2 privind soluționarea conflictului transnistrean, precum și pe agenda altor instituții sau autorități naționale și internaționale;
 5. Insistarea asupra subiectelor ce țin de promovarea, monitorizarea și apărarea drepturilor omului în teritoriul controlat de autoritățile *de facto* de la Tiraspol.

Textul integral al Apelului poate fi descărcat [aici](#).

Fiul jurnalistului Serghei Ilcenco, răpit și deținut la Tiraspol: Situația tatălui meu necesită implicare

urgentă și acțiuni concrete



Chișinău –
23
aprilie
2014.
**Nicolae
Ilcenco,**
fiul
jurnalistu
lui
Serghei

Ilcenco, răpit și deținut ilegal la Tiraspol a făcut apel către autoritățile constituționale să se implice activ în soluționarea cazului tatălui său. Nicolae Ilcenco, la o conferință de presă, împreună cu avocatul Promo-LEX Vadim Vieru, au vorbit despre situația jurnalistului.

Potrivit avocatului Vadim Vieru, Serghei Ilcenco, răpit acum o lună și acuzat de extremism se află la moment în închisoarea nr. 3 din or. Tiraspol, în condiții de detenție inumane, iar starea sa de sănătate nu este cea mai bună, lucru confirmat și de fiul acestuia. "Tatăl meu este bolnav de astm cronic, cu toate acestea reprezentanții închisorii nu ne permit să îi transmitem medicamentele necesare. Singura posibilitatea de comunicare cu el sunt mesajele transmise prin intermediul avocatului din Tiraspol. De asemenea, după ce tatăl meu a scris mai multe articole despre condițiile de detenție, reprezentanții închisorii au efectuat o percheziție și i-au confiscat toate notițele, iar tata a ajuns pentru câteva zile

în carceră. Acum nu mai are voie să scrie” a menționat Nicolae Ilcenco.

Referind-se la acțiunile care au fost întreprinse pe cazul jurnalistului, avocatul Promo-LEX a subliniat faptul că au fost înaintate mai multe plângeri și adresări către autorităților constituționale ale R. Moldova și Federației Ruse, organizații internaționale și misiuni diplomatice în vederea implicării în soluționarea cazului, la care încă se mai așteaptă răspunsuri. “Deoarece nu există remedii eficiente la nivel național în cazul Ilcenco, urmează în cel mai scurt timp să fie depusă o plângere la Curtea Europeană pentru Drepturile Omului” a declarat Vadim Vieru.

Nu în ultimul rând, reprezentantul Promo-LEX a făcut o serie de solicitări în adresa Procuraturii Generale de a realiza acțiuni urgente de urmărire penală pe acest caz. Biroul pentru Reintegrare să depună eforturi suplimentare pentru eliberarea jurnalistului. Totodată, Misiunea OSCE, reieșind din mandatul pe care îl are, să solicite eliberarea lui Serghei Ilcenco, iar între timp să se asigure că acesta este deținut în condiții decente.

Pentru mai multe detalii, contactați: Carolina Bondarciuc, Ofițer de presă Promo-LEX: GSM 060280980, Tel/Fax (+373 22) 450024, e-mail pr@promolex.md

**MOLDOVA: Hărțuirea judiciară
de către Comitetul de**

securitate din Transnistria a Asociației Promo-LEX, organizație membră a FIDH

Paris-Geneva, 22 aprilie 2015 – Observatorul pentru protecția apărătorilor drepturilor omului, un program comun al Federației Internaționale pentru Drepturile Omului (FIDH) și al Organizației mondiale împotriva torturii (OMCT), își exprimă îngrijorarea față de cauza penală pornită împotriva Asociației Promo-LEX, organizație membră a FIDH care activează în regiunea transnistreană a Republicii Moldova.

La 17 aprilie 2015, de facto Comitetul pentru Securitatea Statului din regiunea transnistreană (KGB-ul transnistrean) a publicat o [declarație](#) care descrie organizațiile societății civile ce primesc fonduri din străinătate ca o amenințare la adresa securității regiunii transnistrene. Declarația, care vizează în mod particular organizația pentru apărarea drepturilor omului Promo-LEX, relatează că împotriva organizației a fost inițiată o cauză penală urmare a concluziilor Comitetului privind activitatea subversivă a acesteia desfășurată în regiunea transnistreană a Republicii Moldova.

„De la înființarea organizației, Promo-LEX s-a implicat în activități în domeniul drepturilor omului în regiunea transnistreană, oferind asistență juridică apărătorilor drepturilor omului din regiune, ajutând locuitorii Transnistriei – cetățeni moldoveni, ruși și ucraineni – să-și facă dreptate, și consolidând capacitatea organizațiilor neguvernamentale locale din regiunea transnistreană în promovarea și apărarea drepturilor omului”, a declarat președintele FIDH, Karim Lahidji.

Observatorul se arată îngrijorat de faptul că expunerea

Asociației Promo-LEX în declarația citată mai sus va crea și mai multe obstacole în activitatea organizației într-o regiune care este deja unul dintre cel mai puțin accesibile teritorii pentru apărătorii drepturilor omului din Europa. În acest moment, nu există mecanisme sau instituții de monitorizare eficientă a situației drepturilor omului în regiunea transnistreană.

Statutul disputat al regiunii transnistrene este o sursă de încălcări grave ale drepturilor omului, iar victimele deseori nu au acces la justiție. Anul trecut, FIDH împreună cu Asociația Promo-LEX au examinat această situație și au denunțat numeroase încălcări ale drepturilor omului, printre care încălcarea dreptului la libera circulație, dreptul la cetățenie, dreptul la un nivel de trai adecvat, dreptul la proprietate, precum și dreptul la sănătate și educație. [Raportul](#) produs a scos în evidență numeroase cazuri de detenție arbitrară, acte de tortură și rele tratamente de către poliție, precum și condițiile de detenție critice.

Observatorul reamintește că nu este prima dată când o organizație din domeniul drepturilor omului care ajută la dezvoltarea ONG-urilor din Transnistria este tratată ca structură subversivă de către administrația *de facto* a regiunii transnistreană. Anul trecut, legislativul *de facto* local a inițiat un proiect de lege privind „agenții străini” care țintea în particular organizațiile societății civile din domeniul monitorizării alegerilor și care erau finanțate din străinătate. Proiectul de lege a fost adoptat în prima lectură în noiembrie 2014, iar ulterior a fost pus deoparte.

Presiunile asupra apărătorilor drepturilor omului care activează în regiunea transnistreană s-au intensificat începând cu anul 2013. În fiecare zi, mulți reprezentanți ai societății civile și jurnaliști sunt intimidați și supuși calomniilor din cauza activității lor de promovare și apărare a drepturilor omului în regiune.

„Declarația publică a Comitetului transnistrean de securitate care anunță începerea urmăririi penale împotriva Promo-LEX este o nouă încercare a administrației de facto a regiunii transnistrene de a stopa orice organizație independentă pentru drepturile omului de la denunțarea lipsei de justiție ce domină în această regiune disputată”, a concluzionat secretarul general al OMCT, Gerald Staberock.

Observatorul face apel către actorii internaționali, în special participanții la negocierile pentru soluționarea conflictului transnistrean în formatul 5+2 și părțile la procesele de la Geneva și Minsk, de a acorda atenție sporită situației drepturilor omului în relațiile cu autoritățile *de facto* și *de jure* ale regiunii transnistrene. Acest lucru ar putea contribui la găsirea unor soluții concrete pentru provocările cu care se confruntă organizațiile pentru drepturile omului, și care sunt rezultatul persecuțiilor și hărțuirii orchestrate de către autoritățile *de facto* din Transnistria.

Observatorul pentru protecția apărătorilor drepturilor omului (OBS) a fost creat în 1997 de către FIDH și Organizația Mondială împotriva Torturii (OMCT). Obiectivul acestui program este de a interveni pentru prevenirea și remediarea cazurilor de represiune împotriva apărătorilor drepturilor omului.

Dreptul la viață încălcat de pacificatori, decizie CtEDO

La 21 aprilie 2015, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a pronunțat hotărârea pe cauza lui Vadim Pisari, tânărul care a fost omorât de către un soldat rus din cadrul misiunii de

pacificare, la 1 ianuarie 2012, pe podul de la Vadul lui Vodă.

Potrivit CtEDO a fost constatată violarea art.2 al Convenției Europene – dreptul la viață, în esență și sub aspect procedural. Curtea a considerat că nu a existat o necesitate acută pentru a permite soldatului rus aplicarea forței letale. Totodată Curtea a constatat că ancheta desfășurată de către autoritățile ruse pe marginea decesului lui Vadim Pisari nu a fost adecvată. Autoritățile Federației Ruse în repetate rânduri au refuzat recunoașterea calității de parte vătămată a părinților defunctului, ceea ce în opinia Curții este suficient să constate că violarea articolului menționat.

Totodată Federația Rusă urmează să achite reclamanților, părinților lui Vadim Pisari, despăgubiri sub forma prejudiciului moral în sumă de 35.000 euro și 5.580 euro costuri și cheltuieli pentru asistența juridică.

“O problemă care apare în legătură cu incidentul din 1 ianuarie 2012 este că locul amplasării posturilor de pacificare urmează a fi revizuit astfel încât acestea să fie amplasate în zonele unde este necesară prezența lor. Or, amplasarea postului de pacificare la intrare în mun. Chișinău nu este reușită, locul postului fiind în imediată apropiere a obiectivelor militare a regiunii” a subliniat Alexandru Postica, Avocat, Directorul Programului Drepturile Omului al Asociației Promo-LEX.

Decizia completă poate fi găsită pe site-ul CtEDO, <http://www.echr.coe.int/>

Reclamanții au fost reprezentați de către avocați și juriști din cadrul Asociației Promo-LEX.

Pentru mai multe detalii, contactați: Alexandru Postica, Director de Program Drepturile Omului Asociația Promo-LEX, Avocat, tel: (22) 450024, GSM: 069104851, e-mail: alex_postica@yahoo.co.uk

ENEMO cere autorităților din Azerbaidjan eliberarea imediată a lui Anar Mammadli

Rețeaua Europeană a Organizațiilor de Monitorizare a Alegerilor (ENEMO) vine cu un apel [repetat](#) către Guvernul Republicii Azerbaidjan pentru eliberarea imediată din detenție a lui Anar Mammadli de la Centrul pentru Monitorizarea Alegerilor și Studii Democratice (EMDS). Președintele EMDS, Anar Mammadli, a fost condamnat de Curtea pentru Crime Grave în Azerbaidjan la 5,5 ani de închisoare după alegerile prezidențiale din Azerbaidjan din octombrie 2013, în cadrul cărora Anar Mammadli și colegii săi au publicat rapoarte critice despre procesul electoral.

ENEMO consideră că Anar Mammadli desfășura o activitate legitimă și pașnică în cadrul misiunii de observare a alegerilor a EMDS, în strictă conformitate cu standardele internațional recunoscute de monitorizare a alegerilor naționale, incluse în DECLARAȚIA PRIVIND PRINCIPIILE GLOBALE DE OBSERVARE ȘI MONITORIZARE NEPARTIZANĂ A ALEGERILOR DE CĂTRE ORGANIZAȚIILE CETĂȚENEȘTI. Rapoartele EMDS au criticat dur guvernul azer pentru încălcările și fraudele comise în cadrul procesului electoral, ceea ce creează o puternică percepție că temeiurile juridice pentru întemnițarea apărătorilor drepturilor omului azeri au fost fabricate.

Evenimentele care au loc în Azerbaidjan în legătură cu arestarea activiștilor pentru drepturile omului sunt o formă de opresiune politică a organizațiilor societății civile și reprezintă un pericol serios pentru dezvoltarea democratică a țării. De mulți ani, ONG-urile din Azerbaidjan se confruntă cu

restricții în activitatea lor, iar în ultimii ani, autoritățile au adoptat mai multe modificări legislative care creează obstacole birocratice pentru organizațiile neguvernamentale locale și subminează funcționarea lor. Noile modificări legislative îngrădesc accesul la finanțarea externă, stabilesc sancțiuni noi și extind lista motivelor pentru suspendarea temporară a activității ONG-urilor. ENEMO consideră că, în loc să consolideze statul de drept, noile proceduri urmăresc suprimarea societății civile din cauza activității și opiniilor critice ale acesteia.

Mai multe organizații internaționale au adoptat declarații în care apreciază drept politice aresturile apărătorilor drepturilor omului și cer autorităților azere eliberarea acestora. Semnând o declarație scrisă comună [\[1\]](#) prezentată în cadrul sesiunii Adunării Parlamentare a Consiliului Europei (APCE) din ianuarie 2014 și deputați din statele membre ale Consiliului Europei au cerut autorităților din Azerbaijan eliberarea lui Anar Mammadli din detenție preventivă. Amnesty International consideră că Anar Mammadli este prizonier de conștiință, care și-a exercitat în mod legitim drepturile sale la libera exprimare și asociere, și cere eliberarea imediată și necondiționată a acestuia. [\[2\]](#)

ENEMO solicită autorităților din Azerbaidjan să renunțe la toate capetele de acuzare înaintate lui Anar Mammadli și să-l elibereze neîntârziat. Cerem Uniunii Europene, Consiliului Europei și altor organizații internaționale relevante să condamne cu fermitate întemnițările activiștilor pentru drepturile omului din Azerbaidjan și să exercite presiune maximă asupra guvernului azer pentru încetarea opririi organizațiilor societății civile și îndeplinirea angajamentelor Azerbaidjanului prevăzute de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

De asemenea, facem apel la autoritățile azere să se asigure că apărătorii drepturilor omului și membrii societății civile pot să-și desfășoare activitatea legitimă fără teamă sau hărțuire.

Rețeaua europeană a organizațiilor de monitorizare a alegerilor (ENEMO) este o rețea internațională de organizații civice locale imparțiale și independente, care sprijină dezvoltarea democratică și participarea cetățenilor la procesele politice. Aceasta este compusă din 22 de organizații naționale importante de monitorizare electorală din 17 țări din Europa Centrală și de Est și din Asia Centrală, inclusiv trei țări membre ale Uniunii Europene. ENEMO a fost înființată la 29 septembrie 2001, în Croația. Toți membrii ENEMO s-au angajat să respecte principiile de nepartizanat, imparțialitate, transparență, obiectivitate și precizie. ENEMO și membrii rețelei respectă și promovează standardele internaționale pentru alegeri libere și transparente, și mecanisme pentru educarea civică, implicarea și responsabilizarea oamenilor.

Organizații membre ENEMO: Centrul pentru Inițiative Civice – Bosnia și Herțegovina, Centrul pentru Tranziție Democratică – Montenegro, Centrul pentru Alegeri Libere și Democrație – Serbia, Coaliția pentru Democrație și Societate Civilă – Kârgâzstan, Comitetul Alegătorilor din Ucraina – Ucraina; Centrul de Monitorizare a Alegerilor – Azerbaidjan, GONG – Croația, ISFED – Georgia, It's your choice – Armenia, Asociația Obștească MOST – Macedonia, Asociația Pro Democrația – România, Rețeaua Republicană a Monitorilor Independenți – Kazahstan, Golos – Rusia, Obcianske Oko – Slovacia, Comitetul Helsinki din Belarus – Belarus, Societatea pentru Cultură Democratică – Albania, Monitoring Center – Montenegro, Asociația Promo-LEX – Moldova, Asociația KRIIK -Albania, Centrul pentru Drepturile Omului „Viasna” – Belarus, Fundația pentru Sprijinul Inițiativelor Civice – Kazahstan; Institutul Democratic din Kosovo – Kosovo.

[\[1\]http://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-DocDetails-](http://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-DocDetails-)

cei vinovați de torturarea a câteva sute de persoane. Participanții au adus în fața parlamentului o vacă improvizată, amintindu-le funcționarilor că imunitatea, care i-a protejat în toți acești ani, nu este o vacă sacră, la fel ca și impunitatea cu care au acționat în tot acest timp.

La 5 aprilie 2009 au avut loc alegeri parlamentare. Mai multe persoane, nemulțumite de rezultatele alegerilor au ieșit în stradă la 6 aprilie pentru a-și exercita dreptul la libera exprimare.

La 7 aprilie 2009, demonstrațiile post electorale au escaladat la Chișinău, și câteva sute de persoane violente dintre miile de manifestanți pașnici au luat cu asalt sediile Președinției și Parlamentului. Poliția a reținut peste 600 de demonstranți; sute din ei au fost bătuti în momentul reținerii și arestării și în secțiile de poliție supraaglomerate.

Astăzi suntem la 5 aprilie 2015. În 6 ani ne-am perindat prin coridoarele (in)justiției. Din cele 108 de plângeri înregistrate, au fost inițiate 102 cauze penale și doar 31 de dosare au fost expediate în instanțele de judecată. În rezultat, 14 polițiști au primit pedepse cu suspendare și 22 de polițiști au fost achitați. Deși au fost condamnate două persoane (Gheorghe Papuc, Ion Perju) , cu executarea pedepsei penale, până în acest moment nimeni nu stă la închisoare. Cei care au depus plângeri, s-au confruntat cu ani de bătălii juridice, în lupta lor pentru dreptate, în timp ce justiționarii, printr-un acord tacit, au așteptat să expire termenul de prescripție de 5 ani.

La 8 iulie 2010 Parlamentul a adoptat o Hotărâre „Asupra raportului Comisiei de anchetă pentru elucidarea cauzelor și a consecințelor evenimentelor de după 5 aprilie 2009” prin care:

Art.2:

d) condamnă intervenția nejustificată, disproporționată și violentă a poliției din noaptea de 7 spre 8 aprilie 2009 din

centrul municipiului Chişinău, intervenție soldată cu cel puțin un deces, al lui Valeriu Boboc;

e) condamnă toate actele de maltratare și de tortură din comisariatele de poliție la care au fost supuși tinerii arestați pe 7 aprilie 2009 și în zilele imediat următoare;

f) consideră drept ineficientă și iresponsabilă prestația Guvernului Republicii Moldova, condus de **Zinaida Greceanîi**, în gestionarea situației generate de evenimentele de după 5 aprilie 2009;

g) califică acțiunile lui **Vladimir Voronin**, la acea perioadă Președinte al Republicii Moldova, de implicare directă în gestionarea situației de după 5 aprilie 2009 ca fiind acțiuni care au depășit atribuțiile sale constituționale;

h) respinge acuzațiile lui Vladimir Voronin, la acea perioadă Președinte al Republicii Moldova, de implicare în evenimentele din 7 aprilie 2009 aduse României și altor state și califică nejustificată expulzarea Ambasadorului României;

i) apreciază negativ prestația organelor procuraturii în investigarea cauzelor și a consecințelor evenimentelor de după 5 aprilie 2009;

j) condamnă cazurile de subordonare politică a justiției în cadrul evenimentelor de după 5 aprilie 2009, fapt care a dus la încălcarea flagrantă a drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului.

„În 2015 au fost condamnate la termen real de privațiune de libertate două persoane, fostul general Gheorghe Papuc și polițistul Ion Perju, pentru acțiuni care au favorizat tortura și relele tratamente dar și acțiuni care au dus la decesul lui Valeriu Boboc. Doar pentru o clipă am fost martorii unui fapt inedit. Instanțele judecătorești și-au manifestat dorința de a-și onora obligațiunile de serviciu în fața societății. Inculpații, însă, au fost lăsați să se eschiveze de pedeapsa

penală, de către organele de poliție, care aveau obligația să întreprindă toate măsurile pentru a reține persoanele. Altfel spus, criminalii au fost lăsați să fugă. Asta în percepția autorităților ține de “supremația legii într-un stat de drept”, **Cristina Pereteatcu**, Amnesty International.

„Instituțiile din Republica Moldova au demonstrat că nu sunt capabile să investigheze încălcarea drepturilor omului și să aplice pedepse pentru cei care încalcă drepturile omului indiferent de forțele politice de la putere. Situația nu s-a schimbat nici după condamnările la Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, nici după recomandările și rapoartele instituțiilor internaționale. În februarie 2015 cu toții am avut șansa ca cel puțin fostul ministru și fostul comisar al municipiului Chișinău, să fie condamnați. Dar nu a fost să fie. Impunitatea este în continuare la nivel de lege”, **Ion Guzun**, CRJM.

„Responsabilitatea instituțională a procuraturii în fața societății nu poate fi măsurată decât prin trimiterea în judecată a tuturor torționarilor cu prezentarea probelor adecvate și necesare strategiei eficiente de condamnare”, **Sergiu Ostaf**, CREDO.

„Chiar dacă guvernul a achitat sume importante în baza deciziilor CtEDO victimelor torturii din aprilie, acesta nu a depus eforturi substanțiale pentru a identifica problemele care au dus la condamnare și a propune soluții. În dosarul 7 aprilie procurorii nu lucrează, pentru că politicienii doresc asta”, **Vadim Vieru**, Promo-LEX.

”Este regretabil că odată cu recunoașterea largă a fenomenului torturii, impunitatea persistă. Supraviețuitorii nu beneficiază de sprijinul necesar pentru reabilitare, așa cum prevede art.14 al Convenției ONU împotriva torturii. Dintre persoanele civile maltratate în aprilie 2009, doar 114 au fost identificate de către Comisia Guvernamentală și au primit o compensație minimă, care nu le acoperă nici pe departe daunele

aduse. Dacă privim prin prisma victimelor torturii, reformele în justiție sunt mai mult decât lente”, **Ludmila Popovici**, Centrul „Memoria” .

Solicităm Parlamentului RM, Guvernului RM, instanțelor judecătorești și Procuraturii Generale:

- 1) să-și reamintească de jurământul depus și să îndeplinească toate obligațiile legale, cu privire la pedepsirea tuturor vinovaților de acțiunile de tortură din cadrul evenimentelor din aprilie 2009;
- 2) dosarele torționarilor să fie examinate în mod prioritar, în termene restrânse și doar în limitele legii;
- 3) să fie demiși toți cei responsabili de ilegalitățile din aprilie 2009, inclusiv și funcționarii care au ordonat sau admis maltratarile sau reținerile ilegale;
- 4) să fie evaluat gradul de executare a Hotărârii Parlamentului RM pentru elucidarea cauzelor și a consecințelor evenimentelor de după 5 aprilie 2009.

Document Public